3. KAPITOLA

Ingrid

Rok 2084, štvrtý mesiac

Cestou späť som nepokojná a cítim sa mizerne aj napriek tomu, že som v poriadku, bez modrín a na ceste tam, odkiaľ som ráno odišla.

Pocit viny prerastá do svrbenia na rukách a do vyrážky na pere.

Keď sa niekto previní falšovaním prídelových potravinových lístkov, vylepovaním propagandistických letákov či porušovaním recyklačných nariadení, je ľahké upokojiť sa tým, že si trest zaslúžil. No Milenin osud je iný. Nedokážem ho len tak prijať, i keď iná možnosť nie je.

Opriem si hlavu o okno v autobuse a sľúbim si, že nebudem nikdy taká hlúpa, aby som porušila zákony. Predstieram, že ma smola a nešťastie nemôžu dobehnúť.

Vrátim sa domov s vedomím, že som v očiach Štátu stále riadna občianka. Občianka, ktorá si hrdo a ochotne plní svoje povinnosti, a ako vraví starosta: „Nebojí sa uprednostniť všeobecné blaho pred subjektívnou túžbou jedinca."

Taká som. Poslušná občianka, ktorá, ak nebola úplne preprogramovaná príkazmi, môže byť dokonale ovládaná strachom.

Na zastávke vystúpim z autobusu. Nohy ma ťažia väčšmi ako dnes ráno. Cestou si obzerám domy, ktoré som za svoj život

videla už nespočetnekrát. Všetky sú rovnaké, s troma až piatimi poschodiami. Stoja jeden vedľa druhého. Kamenné a drsné zvonka i zvnútra a natreté nabielo, aby v nich bolo chladnejšie.

Okná na budovách sú malé. Tie na mojej ulici sú zo skla. V chudobnejších štvrtiach sú na domoch pred otvormi prevesené handry či pribité latky. Ak sa o ne obyvatelia dobre nestarajú, začne ich pokrývať zeleň. Len z pomyslenia, že by mi v oknách rástla burina, mi je nevoľno.

Pred každými dverami leží nakreslená čerstvá čiara z tmavej lesnej pôdy, aby sa do domu nedostala nežiadaná vegetácia.

Lesná pôda sa používa ako palivo v štátnych dopravných prostriedkoch, no ešte významnejšie využitie má na ochranu ulíc a domov. Je to najdôležitejšia surová zložka štátneho bioasfaltu a cesty sú pravidelne postrekované čerstvou lesnou pôdou zriedenou s vodou. Na ulici je však i tak zopár prasklín s výrastkami zelene.

Lesná pôda zabraňuje akémukoľvek rastu. Omračuje zelené výhonky a iné pokusy prírody preraziť na územie za múrom. Páchne zatuchnuto a po machu, ale všimli by ste si to len v bezprostrednej blízkosti.

Otvorím vŕzgajúce vchodové dvere svojej bytovky a prejdem štyrmi poschodiami bytov. Všetky byty v tomto dome sú zamestnanecké a priestranné, majú takmer dvadsať štvorcových metrov. Mama pracovala v oddelení pre výskum stavu prírody a revitalizácie lesov. Tieto garsónky udelil Štát občanom, ktorí v ranných dobách Štátu v 60. rokoch 21. storočia preukázali usilovnosť a odhodlanie. Po maminej smrti mi dovolili zostať, no stále vo mne pretrvávajú obavy, že jedného dňa niekto príde a prikáže mi vysťahovať sa. Potom sa budem musieť presťahovať do stiesnených ubytovní, kde bývajú pracovníci potravinových prídelových centier. Nemajú zasklené okná.

Stojím na chodbe a načúvam tichu.

Bývala som tu takmer celý život s mamou a babkou. Teraz mi tento priestor iba pripomína vlastnú samotu. Ani mamin kolega Caius ma od jej pohrebu neprišiel navštíviť.

Prelejem vodu z kanistra do kanvice a počkám, kým zovrie. V horúcej vode potom vymáčam vlastnoručne vyrobené krehké vrecúško čaju. Gázová látka v sebe ukrýva sušené listy príhľavy, vŕbku a vres, ktorý pestujem v starom črepníku vedľa postele. Večer rastlinu hladím, ráno jej šepkám a ona ďalej prosperuje. Caius zvykol žartovať, že mám čarovný dotyk.

Z príhľavy a vŕbky mi už zostalo len toľko, čo stihla usušené kúpiť babka pred šiestimi rokmi, prv než zomrela. Hlboká aróma bylín sa už vyparila a ich farba vybledla, no ešte stále si ich chýbajúcu chuť dokážem predstaviť.

Občas sa chodievam prejsť pozdĺž rieky až k múru, kým ma čip v krku nezačne svrbieť. Postávam na miestach, kde skončili staré lode, tak dlho, ako sa odvážim. Zabávam sa pohľadom na drevo, dosky a sťažne v suchom koryte rieky a snažím sa predstaviť si, ako asi lode vyzerali kedysi.

Hľadám tam starú ženu, ktorá v babkiných príbehoch vždy nosila vyblednuté červené šaty a veľký klobúk upletený z trstiny. Oproti mne však kráčajú len strážnici a iní pracovníci. Žiadna stará žena, ktorá by v jutových vreciach predávala tajne vypestované zázračné bylinky.

Možno už aj ona zomrela a spolu s ňou aj jej rastliny.

Z čajníka stúpa opojná aróma, ktorá mi tak pripomína babku, že sa mi do očí začnú tisnúť slzy. Babka mi zvykla rozprávať, ako kedysi vyzeral svet. Opisovala vločky snehu ako asymetrické, no dokonalé biele kryštáliky, ktoré sa roztopili už pri tom najjemnejšom dotyku, no keď sa spojili do jednej masy, boli silné a všetko pokryli svojím studením objatím.

Tento opis som si zapísala. Bála som sa totiž, že niečo také zvláštne by som ľahko zabudla. Mama našťastie občas priniesla domov z práce vyradené perá a permanentné papiere, z ktorých sa dali trením vymazať staré zápisky.

Z fotografií, ktoré sa zachovali po babke, som mala najradšej tú so zimnou panorámou mesta. Zobrazovala rad domov na ulici tiahnucej sa popri zamrznutej rieke. Fotografia bola zachytená z opačného brehu, vpredu žiarila pokojná ľadová plocha rieky ako zrkadlo a za ňou stojace domy boli rozmazané a pokryté snehom. Rieku a domy rozdeľovala cesta široká akurát na jedno auto, lemovaná nazhŕňaným snehom. Na celej fotke, od prúžku oblohy hore až po ľad na rieke, padal sneh.

Na druhej strane fotky bolo napísané *Turku, zima 2024*.

Ani mama nevedela, že som si fotku od babky schovala pod matrac. Nedovolila by mi to. Prikázala by mi roztrhať ju na kúsky a spáliť.

Občas si fotku zasneženej krajiny vyberiem a hladím jej lesklý povrch. Chcela by som poznať zimu, ktorej príbeh rozpráva. Pamätám si každý jej detail, no vybrať ju z úkrytu a znova si ju obzrieť vždy stojí za to riziko. Moja predstavivosť si v tomto teple nedokáže vybaviť snehové vločky, no na fotke sú zakaždým neporušené, aj keď ma vzduch vnútri garsónky dusí a od hlavy po päty ma zalieva pot.

Chcela by som sa o snehu rozprávať nahlas a zistiť, či o ňom vie niekto viac ako ja. Veľmi by ma to zaujímalo, vyhráva však strach. Tu už viac neexistujú zimy, na ktoré by sme mohli spomínať, ani sneh, čo by padal z oblohy. Existuje len leto, nekonečné a horúce.

Nechám čaj vychladnúť, prezlečiem sa do nočnej košele a ovievam sa vejárom. Známa rutina, obohrané a takmer zautomatizované pohyby pôsobia upokojujúco.